DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

18. april 2002 *

I sag C-332/00,

Kongeriget Belgien ved A. Snoecx, som befuldmægtiget,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A. Bordes og M. Niejahr, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om dels annullation af Kommissionens beslutning 2000/448/EF af 5. juli 2000 om ændring af beslutning 1999/187/EF om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1995, der finansieres af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen (EFT 180, s. 46), for så vidt som den fra EF-finansiering udelukker udgifter til et beløb på 50 763 827 BEF, som

* Processprog: fransk.

Kongeriget Belgien har afholdt til støtte til salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte til fløde til koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler, dels delvis annullation af Kommissionens beslutning 2000/449/EF af 5. juli 2000 om at udelukke visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, fra EF-finansiering (EFT L 180, s. 49), i det omfang den fra EF-finansiering udelukker udgifter på et beløb på henholdsvis 1 602 256,45 EUR og 31 883,22 EUR, som Kongeriget Belgien ligeledes har afholdt til støtte til salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte til fløde til koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, F. Macken, og dommerne C. Gulmann, J.-P. Puissochet, R. Schintgen og J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer),

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 4. oktober 2001, hvorunder Kongeriget Belgien var repræsenteret ved J. Devadder og C. Pochet, som befuldmægtiget, og Kommissionen ved A. Bordes,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 29. november 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 11. september 2000 har Kongeriget Belgien i medfør af artikel 230 EF nedlagt påstand om dels annullation af Kommissionens beslutning 2000/448/EF af 5. juli 2000 om ændring af beslutning 1999/187/EF om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1995, der finansieres af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen (EFT L 180, s. 46), for så vidt som den fra EF-finansiering udelukker udgifter til et beløb på 50 763 827 BEF, som Kongeriget Belgien har afholdt til støtte til salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte til fløde til koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler, dels delvis annullation af Kommissionens beslutning 2000/449/EF af 5. juli 2000 om at udelukke visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, fra EF-finansiering (EFT L 180, s. 49), i det omfang den fra EF-finansiering udelukker udgifter til et beløb på henholdsvis 1 602 256,45 EUR og 31 883,22 EUR, som Kongeriget Belgien ligeledes har afholdt til støtte til salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte til fløde til koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler.

2 De pågældende korrektioner svarer til den samlede støtte, som Kongeriget Belgien udbetalte til N. Corman SA (herefter »Corman«) mellem den 22. februar

1994 og den 14. februar 1995 i henhold til artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 570/88 af 16. februar 1988 om salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte for smør og koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler (EFT L 55, s. 31) i den affattelse, der fandt anvendelse på tidspunktet for tildelingen af denne støtte, nemlig affattelsen ifølge Kommissionens forordning (EØF) nr. 2443/93 af 2. september 1993 (EFT L 224, s. 8, herefter »forordning nr. 570/88 som ændret«) vedrørende fremstilling af beurre industriel technologiquement adapté (teknisk tilpasset industrismør, herefter »BITA«).

Retsforskrifter

3 Artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret fastlægger betingelserne for at yde støtte til smør og koncentreret smør. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»Smør, som er købt i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 804/68 og oplagret før en dato, der nærmere skal fastlægges, sælges på de i nærværende forordning fastsatte betingelser, og der ydes støtte til anvendelse af smør og koncentreret smør som omhandlet i stk. 2.

Uden at anvendelsen af artikel 9a, litra a), indskrænkes, ydes der kun støtte til

a) smør, som i fremstillingsmedlemsstaten svarer til den definition og den klassifikation, der er anført i artikel 1, stk. 3, litra b), i forordning

(EØF) nr. 985/68, og hvis emballage er mærket i overensstemmelse hermed

[...]«

4 Ved ikrafttrædelsen af forordning nr. 570/88 var ordlyden af artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 985/68 af 15. juli 1968 om fastsættelse af almindelige regler for interventionsforanstaltninger på markedet for smør og fløde (EFT 1968 I, s. 247), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1897/87 af 2. juli 1987 (EFT L 182, s. 35), som følger:

»1. Interventionsorganerne opkøber kun smør,

a) som er fremstillet af en godkendt virksomhed

b) som svarer til definitionen og til klassifikationen i stk. 3, henholdsvis litra a) og b)

[...]

2. Indtil datoen for iværksættelse af de i henhold til artikel 27 i forordning (EØF) nr. 804/68 fastsatte bestemmelser godkendes en virksomhed kun, såfremt den fremstiller smør, der opfylder de i stk. 3, litra a) og b), fastsatte krav.

3. Indtil den i stk. 2 fastsatte dato skal det i stk. 1 omhandlede smør:

a) have følgende sammensætning og egenskaber:

aa) — have et mindste vægtindhold af smørfedt på 82%

— have et største vægtindhold af vand på 16%

— være fremstillet af syrnet fløde

eller

bb) — have et mindste vægtindhold af smørfedt på 82%

— have et største vægtindhold af vand på 16%

— være fremstillet af usyrnet fløde

b) være:

— klassificeret som »beurre marque de contrôle«, for så vidt angår belgisk smør

[...]«

5 Artikel 9 i forordning nr. 570/88 som ændret fastsætter ligeledes en mulighed for at yde støtte i tilfælde, hvor »der i det koncentrerede smør eller smørret med eller uden tilsætning af røbestoffer på et mellemstadium iblandes andre produkter end færdigvarer på en anden virksomhed end den, hvor den endelige forarbejdning finder sted«. I dette tilfælde er ydelsen af støtten underlagt visse betingelser, navnlig godkendelse af den virksomhed, der foretager forarbejdningen til mellemprodukter, og angivelse på emballagen af, at der drejer sig om et mellemprodukt.

6 Artikel 9a i forordning nr. 570/88 som ændret, der blev indsat ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 1813/93 af 7. juli 1993 om ændring af forordning nr. 570/88 (EFT L 166, s. 16), definerer mellemprodukterne. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»Ved de i artikel 9 omhandlede mellemprodukter forstås uden at foregribe artikel 4 andre produkter end produkter henhørende under KN-kode 0401 og 0405.

Dog gælder følgende:

a) som mellemprodukter betragtes produkter med et indhold af mælkefedt på mindst 82%, som udelukkende er fremstillet af det i artikel 1, stk. 2, litra b), omhandlede koncentrerede smør i en virksomhed, der er godkendt med henblik herpå i overensstemmelse med artikel 10, på betingelse af, at de i artikel 6, stk. 1, omhandlede røbestoffer er tilsat; [...]

[...]«

7 I henhold til artikel 1-3 i Rådets forordning (EØF) nr. 729/70 af 21. april 1970 om finansiering af den fælles landbrugspolitik (EFT 1970 I, s. 196), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1287/95 af 22. maj 1995 (EFT L 125, s. 1, herefter »forordning nr. 729/70«), finansierer Garantisektionen af EUGFL dels restitutioner ved udførsel til tredjelande, »som efter Fællesskabets regler ydes inden for rammerne af den fælles markedsordning for landbruget«, dels interventioner til regulering af landbrugsmarkederne, »som foretages efter Fællesskabets regler inden for rammerne af den fælles markedsordning for landbruget«.

8 I henhold til artikel 5, stk. 2, litra c), første afsnit, i forordning nr. 729/70 »træffer Kommissionen beslutning om, hvilke udgifter der skal udelukkes fra den i artikel 2 og 3 omhandlede fællesskabsfinansiering, hvis den konstaterer, at udgifter ikke er afholdt i overensstemmelse med fællesskabsreglerne«.

9 Artikel 8, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 729/70 fastsætter:

»Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med de nationale administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser de fornødne foranstaltninger for

— at sikre sig, at de af Fonden finansierede foranstaltninger virkelig er blevet gennemført, og at de er blevet gennemført på behørig måde

— at forhindre og forfølge uregelmæssigheder

— at gennemføre tilbagebetaling af beløb, der er udbetalt med urette på grund af uregelmæssigheder eller forsømmelser.«

10 Det fremgår af samme forordnings artikel 8, stk. 2, at de finansielle følger af uregelmæssigheder eller forsømmelser, som medlemsstaternes myndigheder eller organer kan gøres ansvarlige for, ikke bæres af Fællesskabet.

Faktiske omstændigheder

11 Kongeriget Belgien ydede støtte til Corman til fremstilling af BITA i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret. Kommissionen gjorde indsigelser

over for de belgiske myndigheders fortolkning af denne artikel og var af den opfattelse, at støtten skulle have været ydet i henhold til samme forordnings artikel 9a på betingelse af, at smørret indeholdt røbestoffer.

12 Denne meningsforskel vedrørte arten af de produkter, for hvilke der kunne ydes støtte i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret, som omhandlet henholdsvis i forordningens artikel 1 for »primære« produkter, dvs. smør og koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og kagedej, og i samme forordnings artikel 9 for såkaldte »mellemprodukter«, der er fremstillet af enten smør eller koncentreret smør.

13 Ved skrivelse af 16. februar 1998 anførte Kommissionen, at den havde til hensigt økonomisk at sanktionere Kongeriget Belgien på grund af den anfægtede støtte. Den belgiske regering fremkom med et indlæg herom den 28. juni 1999 under et møde med Kommissionens enhed »EUGFL-regnskabsafslutning«.

14 I overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i Kommissionens beslutning 94/442/EF af 1. juli 1994 om indførelse af en forligsprocedure i forbindelse med regnskabsafslutningen for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen (EFT L 182, s. 45) indgav Kongeriget Belgien en forligsanmodning den 14. oktober 1999.

15 I sin rapport af 7. april 2000 (sag 99/BE/150) erklærede forligsorganet, der er oprettet ved artikel 1 i beslutning 94/442, at selv om det var klart, at BITA ikke var omfattet af de grundprodukter, der er omhandlet i artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret, kunne det ikke desto mindre være genstand for støtte med samme beløb som et mellemprodukt, under betingelse af at det blev mærket. Ifølge de belgiske myndigheder var al den BITA, der var ydet støtte til, mærket, med undtagelse af 84 tons. Forligsorganet stillede derfor i sin rapport spørgs-

målstegn ved, om det var rimeligt at foretage en korrektion på 100% for den udbetalte støtte.

16 Kommissionen fortsatte efter denne rapport proceduren med EUGFL-regnskabsafslutning og vedtog uden at ændre opfattelse beslutningerne 2000/448 og 2000/449.

Det første anbringende

17 Den belgiske regering har med det første anbringende påberåbt sig, at der ikke er hjemmel for beslutningerne 2000/448 og 2000/449. Dette anbringende er opdelt i tre led, nemlig at Kongeriget Belgien ikke har tilsidesat artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret, at de belgiske myndigheder ikke er ansvarlige for uregelmæssigheder eller forsømmelser, og at medlemsstaterne har en residualkompetence, når der ikke er gennemført en fuldstændig fællesskabsharmonisering.

Den manglende tilsidesættelse af artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret og medlemsstaternes residualkompetence

Parternes argumenter

18 Den belgiske regering har med første led af det første anbringende anført, at BITA kunne være genstand for støtte i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret, da det af de belgiske myndigheder var blevet klassificeret som »beurre de laiterie: qualité extra«.

19 Ifølge den belgiske regering henviser artikel 1, stk. 2, litra a), i forordning nr. 570/88 som ændret, der regulerer tildelingen af støtte, alene til artikel 1, stk. 3, litra b), i forordning nr. 985/68, og de nationale myndigheders klassificering udgør derfor den eneste betingelse for, at der for dette produkt kan opnås støtte i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret. Det er således nytteløst, at Kommissionen hævder, at betingelserne i artikel 1, stk. 3, litra a), i forordning nr. 985/68 finder anvendelse, idet de indeholder en generel definition af smør.

20 Den belgiske regering har endvidere gjort gældende, at kravet om, at smør skal fremstilles direkte og udelukkende af pasteuriseret fløde, alene har bestået siden den 1. marts 1995, på hvilken dato Kommissionens forordning (EF) nr. 455/95 af 28. februar 1995 — om ændring af forordning (EØF) nr. 1547/87 og (EØF) nr. 1589/87, for så vidt angår interventionsorganernes opkøb af smør, og forordning (EØF) nr. 2191/81 og (EØF) nr. 570/88, for så vidt angår støtte til køb af smør og salg af smør til nedsat pris til bestemte kategorier af forbrugere og industrier (EFT L 46, s. 31) — trådte i kraft.

21 Kommissionen har derimod anført, at de gældende bestemmelser ikke alene kræver, at smørret skal kvalificeres af de belgiske myndigheder som »beurre marque de contrôle«, men også at dette produkts objektive egenskaber svarer til definitionen i artikel 1, stk. 3, litra a), i forordning nr. 985/68.

22 Den belgiske regering har med tredje led af det første anbringende gjort gældende, at Kongeriget Belgien i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og Domstolens faste praksis vedrørende medlemsstaternes residualkompetence, når der ikke er gennemført en fuldstændig og komplet fællesskabsharmonisering, fortsat har kompetence til at definere det smør, der opfylder kvalifikationen »beurre marque de contrôle«. Da Kongeriget Belgien anvendte denne residualkompetence, kunne det yde den pågældende støtte i henhold til artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 570/88 som ændret.

23 Kommissionen har uden at bestride denne residualkompetence anført, at kompetencen ikke giver Kongeriget Belgien mulighed for undgå de krav, der følger af artikel 1, stk. 3, litra a), i forordning nr. 985/68.

Domstolens bemærkninger

24 Det skal vedrørende anbringendet om, at artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret ikke er tilsidesat, fastslås, at denne bestemmelses stk. 2 — på trods af henvisningen heri til definitionen og klassificeringen af smør som betingelser for tildeling af støtte — henviser til artikel 1, stk. 3, litra b), i forordning nr. 985/68, der for så vidt angår smør, der er fremstillet i Belgien, kun omhandler de belgiske myndigheders klassificering heraf som »beurre marque de contrôle«.

25 Disse bestemmelser i forordning nr. 570/88 som ændret skal fortolkes under hensyntagen ikke alene til deres ordlyd, men også til forordningens formål, nemlig at fremme forbruget af interventionssmør, der er opkøbt i henhold til forordning nr. 985/68, og at oprette en støtteordning, der har til formål at bringe markedsprisen på smør på samme niveau som prisen på interventionssmør.

26 Således som generaladvokaten har anført i punkt 46-53 i forslaget til afgørelse, er der en forbindelse mellem forordning nr. 570/88 som ændret og forordning nr. 985/68, hvilket forklarer, at de i forordning nr. 570/88 som ændret fastsatte foranstaltninger til at fremme smørforbruget udgør en komplementær ordning til den interventionsordning for smør, der er oprettet ved forordning nr. 985/68. Disse foranstaltninger har til formål dels, at det smør, der er oplagret i henhold til sidstnævnte forordning, forbruges, dels at smørprisen bringes på samme niveau som prisen på interventionssmør.

27 Disse to forordninger har hjemmel i den interventionsordning, der er oprettet ved artikel 6 i Rådets forordning (EØF) nr. 804/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT 1968 I, s. 169), hvilket begrunder, at smør skal opfylde de samme betingelser ved interventionsorganernes opkøb som ved tildeling af støtte.

28 Det følger heraf, i modsætning til det af Kongeriget Belgien anførte, at smør for at være genstand for støtte i henhold til forordning nr. 570/88 som ændret skal opfylde de krav, der er fastsat vedrørende køb heraf i henhold til forordning nr. 985/68, herunder de krav vedrørende fremstilling og sammensætning, der er fastsat i sidstnævnte forordnings artikel 1, stk. 3, litra a).

29 Hvad angår det led af anbringendet, der vedrører medlemsstaternes residualkompetence, skal det anføres, at når der er findes fællesskabsretlige bestemmelser, er medlemsstaterne forpligtet til ikke at gøre undtagelser fra ordningen eller i øvrigt tilsidesætte den (jf. i denne retning dom af 8.1.2002, sag C-507/99, Denkavit, Sml. I, s. 169, præmis 32).

30 Det skal således konkluderes, at en medlemsstat alene kan anvende sin kompetence til at foretage den klassificering, der er fastsat i artikel 1, stk. 3, litra b), i forordning nr. 985/68, under hensyntagen til de tilhørende krav i denne forordning.

31 Det følger heraf, at første og tredje led af det første anbringende er ubegrundede.

Uregelmæssigheder eller forsømmelser, som de belgiske myndigheder er ansvarlige for

Parternes argumenter

32 Kongeriget Belgien har med andet led af det første anbringende anført, at landets myndigheder og organer aldrig har begået uregelmæssigheder eller forsømmelser i henhold til artikel 2 og 3 i forordning nr. 729/70.

33 Ifølge medlemsstaten må det frem for alt tilskrives Kommissionens tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, såfremt medlemsstatens fortolkning af de gældende bestemmelser skal anses for fejlagtig. Retssikkerhedsprincippet pålægger fællesskabsinstitutionerne ikke at vedtage uklare og uforudsigelige retsregler. I den nævnte forordning findes der mindst femten forskellige definitioner af smør.

34 Kommissionen har gjort gældende, at denne argumentation er uden relevans, idet beslutningerne 2000/448 og 2000/449 hovedsageligt støttes på artikel 3, stk. 1, og artikel 5, stk. 2, litra c), i forordning nr. 729/70 og på konstateringen af, at den pågældende støtte ikke er i overensstemmelse med fællesskabsreglerne, uafhængigt af en bedømmelse af, om Kongeriget Belgien har begået uregelmæssigheder eller forsømmelser.

Domstolens bemærkninger

35 Det skal indledningsvis anføres, at EUGFL ifølge fast retspraksis udelukkende finansierer interventioner, der foretages efter Fællesskabets regler inden for

rammerne af de fælles markedsordninger for landbruget (dom af 20.9.2001, sag C-263/98, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 6063, præmis 35). Alle andre udbetalte beløb, især beløb, som de nationale myndigheder fejlagtigt har ment sig bemyndiget til at udbetale inden for rammerne af den fælles markedsordning, påhviler derfor medlemsstaterne (dom af 24.3.1988, sag 347/85, Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, Sml. s. 1749, præmis 52).

36 Således som det fremgår af denne doms præmis 28, afholdt Kongeriget Belgien udgifter, der svarede til den pågældende støtte, med urigtig hjemmel, hvilket medførte, at de i henhold til artikel 5, stk. 2, litra c), i forordning nr. 729/70 blev udelukket fra EF-finansiering, uafhængigt af om der er fastslået uregelmæssigheder eller forsømmelser fra de belgiske myndigheders side. Andet led af det første anbringende er således ubegrundet.

37 På baggrund af ovenstående betragtninger skal det første anbringende om, at beslutningerne 2000/448 og 2000/449 mangler hjemmel, herefter ikke tages til følge.

Det andet anbringende

Parternes argumenter

38 Den belgiske regering har med det andet anbringende gjort gældende, at beslutningerne 2000/448 og 2000/449 er blevet vedtaget i strid med proportionalitetsprincippet.

39 Den belgiske regering har i denne forbindelse anført, at Corman kunne have opnået støtte af samme størrelse i henhold til, hvilket påstås at være ukorrekt, artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret og i henhold til samme forordnings artikel 9a, hvilket er accepteret af Kommissionen.

40 Selv om det antages, at BITA ikke er et basisprodukt, men et mellemprodukt, er det berettiget til en tilsvarende støtte på betingelse af, at det indeholder råbestoffer. 96% af den BITA, der var genstand for den pågældende støtte, opfyldte imidlertid denne betingelse, således som det fremgår af forligsorganets rapport af 7. april 2000.

41 Ifølge den belgiske regering kunne beslutningerne 2000/448 og 2000/449 alene udelukke EF-finansiering med højest 4% af den pågældende støtte i henhold til proportionalitetsprincippet, som Kommissionen skulle have overholdt ved vedtagelsen af disse beslutninger.

42 Kommissionen har påberåbt sig Domstolens praksis for at gøre gældende, at den skønsbeføjelse, den har i henhold til artikel 5 i forordning nr. 729/70 er udtømt, når det har vist sig, at de udgifter, der er anfægtet ved regnskabsafslutningen, ikke er blevet afholdt i overensstemmelse med fællesskabsretten (dom af 7.2.1979, sag 11/76, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. s. 245, præmis 21). Ifølge denne retspraksis skal Kommissionen kun påtage sig sådanne udgifter, hvis en fællesskabsinstitution kan gøres ansvarlig for den fejlagtige anvendelse af fællesskabsretten (dommen i sagen Nederlandene mod Kommissionen, præmis 25).

43 Hvad angår de manglende økonomiske følger for EUGFL af den pågældende støttes urigtige hjemmel har Kommissionen anført, at når en national praksis, der ikke er i overensstemmelse med fællesskabsretten, ikke kan være genstand for EUGFL-finansiering i et tilfælde, hvor den har positive virkninger (dommen i sagen Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, præmis 53), må det samme så meget desto mere være gældende, når virkningerne er neutrale.

Domstolens bemærkninger

44 Det skal bemærkes, således som det fremgår af denne doms præmis 35, at artikel 2 og 3 i forordning nr. 729/70 alene giver Kommissionen mulighed for at pålægge EUGFL at afholde udgifter, når de er afholdt efter Fællesskabets regler inden for rammerne af de fælles markedsordninger for landbruget; alle andre udbetalte beløb, især beløb, som de nationale myndigheder fejlagtigt har ment sig bemyndiget til at udbetale inden for rammerne af den fælles markedsordning, påhviler derfor medlemsstaterne.

45 Kommissionen har i denne forbindelse ikke nogen skønsmargen, heller ikke i tilfælde, hvor den nationale praksis, der er uforenelig med fællesskabsretten, har positive virkninger på de beløb, der vedrører andre EUGFL-poster (dommen i sagen Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, præmis 53).

46 Formålet med proceduren for afslutningen af EUGFL's regnskaber, som er at sikre, at restitutionerne og interventionerne er blevet ydet i overensstemmelse med Fællesskabets regler, og således at garantere de erhvervsdrivende samme konkurrencevilkår, vil blive bragt i fare, såfremt Kommissionen, efter en underkendelse af en national praksis, kunne benytte sig af en skønsmargen for at acceptere eller afvise fællesskabsfinansiering i henhold til de mindre eller mere alvorlige økonomiske virkninger for EUGFL.

47 På grundlag af ovenstående betragtninger skal det konkluderes, at Kommissionen i denne sag var berettiget til at afslå at lade EUGFL finansiere de udgifter, der svarede til den af Kongeriget Belgien udbetalte støtte i henhold til den fejlagtige hjemmel i artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret.

48 Det andet anbringende om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet kan således ikke tages til følge.

Det tredje anbringende

Parternes argumenter

49 Den belgiske regering har med det tredje anbringende hævdet, at Kommissionen ikke har overholdt forpligtelsen til loyalt samarbejde ifølge artikel 10 EF.

50 Under hensyn til Domstolens fortolkning af artikel 10 EF, hvorefter forpligtelsen til loyalt at samarbejde påhviler både fællesskabsinstitutionerne og medlemsstaterne, har den belgiske regering anført, at denne forpligtelse så meget desto mere påhviler Kommissionen, når den ikke er forpligtet til at begrunde sine beslutninger, således som det er tilfældet ved afslutningen af EUGFL's regnskaber. Kommissionen skulle derfor have søgt forlig og navnlig have drøftet fortolkningen af de gældende bestemmelser med de belgiske myndigheder.

51 Ifølge Kommissionen modsiges de påstande, som den belgiske regering har fremsat til støtte for det tredje anbringende, der vedrører den påståede afvisning af dels at meddele regeringen den reelle begrundelse for beslutningerne 2000/448 og 2000/449, dels at løse fortolkningsproblemerne vedrørende definitionen af smør, af undersøgelsen af de faktiske omstændigheder i denne sag.

Domstolens bemærkninger

52 Det fremgår herved af sagsakterne, at der er blevet udvekslet et stort antal oplysninger vedrørende fortolkningen af de gældende bestemmelser mellem Kommissionen og de belgiske myndigheder i løbet af 1991 og 1995 i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt der for BITA kunne modtages støtte fra Fællesskabet.

53 Det følger ligeledes af sagsakterne, navnlig af forligsorganets rapport af 7. april 2000, at klagepunktet om, at Kommissionen ikke har søgt at forlige synspunkterne, ikke kan tages til følge.

54 Det følger heraf, at det tredje anbringende om tilsidesættelse af forpligtelsen til loyalt samarbejde savner grundlag.

Det fjerde anbringende

Parternes argumenter

55 Den belgiske regering har med det fjerde anbringende kritiseret Kommissionen for at have tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

56 Ifølge regeringen er beslutningerne 2000/448 og 2000/449 blevet vedtaget i strid med dette princip, idet Kommissionen i det væsentlige har støttet sig til begrundelsen i en dom, som De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans afsagde tre år efter de faktiske omstændigheder i en sag, hvor forordning nr. 570/88 ikke var anfægtet (dom af 30.1.1997, sag T-117/95, Corman mod Kommissionen, Sml. II, s. 95).

57 Kommissionen har gjort gældende, at det er Kommissionens forventning, der er blevet skuffet af de belgiske myndigheder, der — efter at have anerkendt, at BITA ikke kunne modtage støtte — klassificerede det som »beurre de laiterie: qualité extra« uden at oplyse Kommissionen om denne kovending. Endvidere har Kommissionen ikke påstået, at den »i det væsentlige« støttede sine beslutninger 2000/448 og 2000/449 på dommen i sagen Corman mod Kommissionen. Denne dom bekræftede blot Kommissionens faste overbevisning.

Domstolens bemærkninger

58 Hvad angår dette anbringende skal det bemærkes, at princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ifølge fast retspraksis kun kan påberåbes over for fællesskabsbestemmelser, såfremt Fællesskabet selv tidligere har skabt en situation, som giver grundlag for en berettiget forventning (dom af 10.1.1992, sag C-177/90, Kühn, Sml. I, s. 35, præmis 14).

59 Således som det fremgår af sagsakterne, oplyste Kommissionen fra juni 1991 de belgiske myndigheder om sin tvivl vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt BITA kunne modtage støtte i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88. Kommissionen angav ligeledes klart i en skrivelse af 3. juli 1991 til de franske

toldmyndigheder, som den belgiske landbrugsminister havde kendskab til, at BITA ikke kunne anses for smør, der var omfattet af artikel 1, stk. 3, litra b), i forordning nr. 985/68.

60 Det følger heraf, at Kommissionen på intet tidspunkt skabte en situation, der gav Kongeriget Belgien grundlag for en berettiget forventning om, at EUGFL ville afholde udgifterne til den støtte, der var ydet til BITA i henhold til artikel 1 i forordning nr. 570/88 som ændret. Kommissionens henvisning til dommen i sagen Corman mod Kommissionen kan ikke i denne sammenhæng så tvivl om denne bedømmelse.

61 Følgelig kan det fjerde anbringende om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ikke tages til følge.

62 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger bør Kommissionen frifindes.

Sagens omkostninger

63 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Belgien har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

1) **Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.**

2) **Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.**

Macken Gulmann Puissochet

Schintgen Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. april 2002.

R. Grass

Justitssekretær

F. Macken

Formand for Sjette Afdeling